

Magdalena Gumkowska

"Zprávy Památkové Péče", R. 1, 1992 : [recenzja]

Ochrona Zabytków 47/1 (184), 114-120

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Zprávy Památkové Péče”. Wydaje Ministerstvo Kultury Republiky Czech w wydawnictwie „Oswald”. Ukazuje się 10 razy w roku

Rocznik 1 (1992)

Zeszyt 0, stron 40, ilustracje

J. Klápště, *Ztráty paměti* (Zanik pamieci), ss. 2-3, 3 il. Zsf. Problemy stosunku społeczeństwa do dziedzictwa kulturowego.

Z. Smrž, *Zpráva o stavu archeologie v severozápadních Čechách* (Informacja o sytuacji archeologii w północnozachodnich Czechach) ss. 4-8, 6 il. Zsf. Problemy organizacji służb archeologicznych i koncepcje ochrony zabytków archeologicznych w regionie. Współpraca z uniwersytetem w Sheffield. Prezentacja wybranych stanowisk mikroregionu łuzycyckiego, lukowskiego i lomskiego.

M. Hauserová, *Příspěvek ke genezi půdorysného rozvrhu zakládaných měst v českých zemích* (Przyczynki do genezy planowego układu miast na ziemiach czeskich), ss. 9-15, 12 il. Rés. Problemy urbanistycznego rozwoju miast czeskich w ujęciu historycznym na tle europejskim.

M. Dvořák, *Všeobecné povinnosti* (Obowiązki ogólne), ss. 16-17, 1 il. Publikacja z okazji 70 rocznicy śmierci Dworzaka. Ochrona zabytków pojmowana jako obowiązek państwa i narodu.

A. Schubert, *Ochrana původních stavebních prvků při obnově památek* (Ochrona oryginalnych elementów budowlanych przy odnowie zabytków), ss. 18-19. Problemy zachowania oryginalnej substancji zabytkowej w budownictwie przy prowadzeniu prac restauratorskich.

S. Flesar, *K výsledkům ochrany kulturního dědictví Severočeského kraje v letech 1965-1990* (O rezultatach ochrony dziedzictwa kulturowego województwa północnoczeskiego w l. 1965-1990), ss. 19-20. Ocena stanu degradacji obiektów

zabytkowych w wyniku polityki władz regionalnych i państwowych. Na skutek zaniedbań zniszczeniu uległo 96 kościołów (m.in. Dieczin, Chomutov, Liberec, Litomierzyce, Most, Teplice, Usti nad Łabą, Louny, Jablonec, Czeska Lipa). Ochroną objęte były przeważnie obiekty związane z czynami rewolucyjnymi, groby żołnierzy radzieckich i ofiar faszyzmu. Ogółem były to 1892 obiekty, w tym zabytków kultury narodowej jedynie 8.

V. Voděrová, *Otazníky kolem památek lidové architektury* (Pytania dotyczące zabytków architektury ludowej), ss. 2-21, 3 il. Los budownictwa ludowego, ścieranie się interesów właścicieli obiektów i pracowników służb konserwatorskich, powstawanie niewielkich, prywatnych muzeów i ekspozycji kultury ludowej.

P. Macek, *Areál bývalého piaristického kláštera v Ostrově nad Ohří a hospodářský dvůr při zámku v Zákupěch* (Teren dawnego klasztoru pijarów w Ostrowie nad Ohrzą oraz dziedziniec gospodarczy na zamku w Zakupach), ss. 22-25, 6 il. Prezentacja zagrożonych obiektów, którym do tej pory — choć na to zasługują — nie poświęcano należytej uwagi.

-JNA-, *Bohemia Nostra*, s. 25. Informacja o powstaniu towarzystwa ochrony dziedzictwa kulturalnego pod nazwą „Bohemia Nostra”.

T. Klepek, *MATES nově* (MATES po nowemu), ss. 26-27. Zdobywanie środków na ochronę zabytków. Udział gry telewizyjnej MATES w finansowaniu konserwacji konkretnych obiektów.

T. Edel, *Blahoslavená Zdislava a řád sv. Jana Jeruzalémského* (Błogosławiona Zdzisława i zakon Św. Jana Jerozolimskiego), ss. 28-

30, 2 il. Dzieje klasztorów joannickich na terenie Czech w XII-XIV w. (Czeski Dub. Žitawa, Strakonice, Kadaň, Mlada Boleslaw).

J. Sommer, *Patro nad sakristií kostela v Hrobech (o Tábor)* (Piętro nad zakrystią kościoła w Hrobech (powiat Tabor)), ss. 31-35, 15 il. Szczegółowa analiza budowlana obiektu na tle historycznym.

A. Vošahlík, *Jubileum PhDr. Dobroslava Libala* (Jubileusz dr Dobroslawa Libala) s. 36, 1 il. Jubileusz 80-lecia urodzin historyka sztuki.

J. N. Assmann, *Mozart a Praha* (Mozart i Praga), s. 37, 4 il. Wystawa związana z rokiem mozartowskim. Prezentacja zbiorów grafiki Galerii Narodowej, m.in. po raz pierwszy kolekcji grafik Jana Berki. P. Michna, *Výstava „Cimelia olomucensia”* (Wystawa „Cimelia olomucensia”), s. 38. Malarstwo, rzeźba, rzemiosło artystyczne oraz znaleziska archeologiczne.

BIBLIOGRAFIA, s. 38-39

Zeszyt 1, stron 40, ilustracje

J. Herout, *Výstavy jako příležitost k určování ikonografie památek* (Wystawy jako okazja do ikonograficznej identyfikacji obiektów zabytkowych), ss. 1-5, 6 il. Zsf. Wystawa „Czeski rysunek XX wieku” przyczyniła się do wzbogacenia ikonografii Pragi. Omówienie ciekawych źródeł, rysunków O. Fiali, J. Minarzika i A. Slawiczka. Prezentacja innych, interesujących dokumentów związanych z miastami czeskimi.

P. Macek, *Rotunda sv. Petra i Pavla na Budči* (Rotunda Św. Św. Piotra i Pawła w Budczy), ss. 6-13, 8 il. Zsf. Problemy datowania obiektu i wyniki badań prowadzonych w r. 1990. Szczegółowa analiza budowlana i historyczna.

M. Suchomel, *Proměnlivá podoba statuí Karlova mostu* (Zmienne wygląd figur z Mostu Karola), ss. 14-17, 5 il. Prezentacja przemian figur z Mostu Karola w Pradze (historyczne uzupełnienia, oryginalne niedoróbki, współczesne defekty).

V. Nejedlý, *K opravám bývalého klášterního areálu ve Žďáře nad Sázavou ve druhé polovině 19. století* (W kwestii napraw w dawnym zespole klasztornym w Żdziarce nad Sazawą w drugiej połowie XIX w.), ss. 18-20, 7 il. Dzieje przemian klasztoru cysterskiego.

J. Sommer, *Průzkum gotických kostelů v Budějanech a Moříně* (Badania nad kościołami gotyckimi w Budniach i Morzinie), ss. 21-27, 16 il. Dzieje kościołów położonych w pobliżu Karlsztejnu, analiza budowlana i historyczna.

V. Voděrová, *Památková péče ve Velké Británii I* (Ochrona zabytków w Wielkiej Brytanii I), ss. 28-32, 3 il. Prezentacja aktów prawnych związanych z ochroną zabytków a także organizacji działających na rzecz ochrony: Department of the Environment, English Heritage, The Royal Commission on the Historical Monuments of England, The Redundant Churches Fund, The National Heritage Memorial Fund, Local Government. Dokumentacja historycznych budowli.

VV. *Ceny Europa Nostra poprvé u nás* (Nagrody Europa Nostra po raz pierwszy u nas), s. 32. Medal honorowy przyznany arch. Z. Wawrze z zespołem za rekonstrukcję historycznego budynku Teatru Narodowego w Pradze oraz dyplomu honorowego dla arch. P. Kupca i zespołu za rekonstrukcję obiektów na ulicy Mustek w Pradze.

jpu, *Výstava v Trójském zámku* (Wystawa na zamku w Troji), ss. 35-36, 2 il. Poświęcona roli rodziny Manderscheid-Sternberk w historii Czech.

J. Peška, *Archeologická výstava na zámku v Mikulově* (Wystawa archeologiczna na zamku w Mikulowie), ss. 36-37, 1 il. Ekspozycja "Barbarzyńcy i Rzymianie nad środkowym

Dunajem w pierwszych dwu wiekach naszej ery", relacje romańsko-germańskie w dziejach południowych Moraw.

AV, *Duch a čin* (Duch i czyn), s. 38, 1 il. Wystawa poświęcona T. G. Masarykowi, pierwszemu prezydentowi Czechosłowacji.

DV, *Collegium Marianum*, s. 39, 1 il. Seminarium pt. "Szkolny i odpustowy kościół Św. Michała w obrębie dawnego klasztoru na Starym Mieście w Pradze oraz Słup Maryjny na Rynku Staromiejskim w Pradze".

BIBLIOGRAFIA, s. 39-40

Zeszyt 2, stron 40, ilustracje

J. Kaigl, *Kostel Všech svatých na Pražském hradě před požárem v roce 1541 (Příspěvek k historické topografii Pražského hradu)* (Kościół Wszystkich Świętych na zamku praskim przed pożarem w 1541 r. (Uwagi na temat historycznej topografii zamku praskiego)), ss. 1-8, 13 il. Rés. Szczegółowa analiza konstrukcyjna i historyczna obiektu na podstawie dotychczasowych badań. Przebudowy renesansowe z lat 1579 i 1580.

J. Sedlák, *Kolonie Nový dům v Brně* (Kolonie Nowy Dom w Brnie), ss. 9-17, 7 ilustr. Zsf. Nowoczesne osiedle "Nowy Dom" z 1928 r. Udział architektów: H. Foltyna, B. Fusch, J. Grunta, J. Kroha, M. Putna, J. Wiszka i A. Wiesnera. Nowoczesna architektura i urbanistyka czeska i jej związki z architekturą europejską.

E. Neustupný, *Zachraňujeme archeologické památky? (Czy chronimy zabytki archeologiczne?)*, ss. 18-20. Ochrona zabytków archeologicznych w aspekcie organizacyjnym, finansowym i własnościowym. L. Krušinová, *Postavení oboru archeologie v systému památkové péče v ČR* (Pozycja archeologii w systemie ochrony zabytków w Republice Czech), ss. 20-23, 1 il. Zsf. Problemy organizacyjne, finansowe i udział poszczególnych instytucji w badaniach.

M. Brabec, M. Dvořák, J. Zelinger, *Nažehlování obrazů a tapisérií vodními disperzemi polymerů* (Wprawowywanie wodnych dyspersji polimerów w obrazy i tekstylia), ss. 24-28, 4 il. Zastosowania rodzimych środków do przenoszenia obrazów i tkanin na nowe podłoże.

V. Nejedlý, *Restaurování sochařské výzdoby hlavního oltáře kostela Nanebevzetí Panny Marie v Opavě — příspěvek k poznání barokních sochařských technologií* (Restauracja wystroju rzeźbiarskiego głównego ołtarza w kościele Wniebowzięcia Panny Marii w Opawie — uwagi na temat barokowych technologii rzeźbiarskich), ss. 29-30, 3 il. Restauracja rzeźby J. Schuberta.

K. Kuča, *Objev renesančního průčelí špýcharku u č. p. 23 ve Smrkovicích (okres Písek)* (Odkrycie renesansowej fasady spichlerza w Smrokowicach (powiat Pisek)), ss. 31-33, 7 il. Odsłonięcie cennych renesansowych fragmentów na fasadzie barokowego obiektu. Analiza tynków i wcześniejszej substancji zabytkowej.

Z. Dragoun, *XIII. Konference archeologie středověku v Děčíně* (XIII Konferencja Archeologii Średniowiecznej w Diecynie), s. 34. Sprawozdanie z ogólnokrajowej konferencji w dniach 14-17 października 1991 r. Tematy: archeologia jako wiedza historyczna, wewnętrzna struktura osad średniowiecznych i form budowlanych, archeologia a ochrona zabytków.

J. Sedlák, *Kolokvium "Vratislavský modernismus"* (Kolokwium "Wrocławski modernizm"), ss. 35-38, 4 il. Sprawozdanie z konferencji DOCOMOMO we Wrocławiu w dniach 23-26 kwietnia 1991 r.

D. Líbal, *Milada Vilímková zemřela* (Zmarła Milada Wilimkova), ss. 38-39. Wspomnienie o znanej badaczce.

P. Bureš, *Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení. Narodopisné společnosti při ČSAV znovu obnovena* (Komisja ds. budownictwa ludowego, osiedli i osad. Towarzystwa etnograficzne przy Akademii

Nauk Republiki Czech zostały reaktywowane), ss. 39-40. Omówienie celów i kierunków działania Komisji.

BIBLIOGRAFIA, s. 40

Zeszyt 3, stron 40, ilustracje

J. Muk, M. Ebel, *K významu archivního bádání pro hodnocení památky II, na příkladu bývele sladovny v Žatci čp. 356* (Znaczenie badań archiwalnych przy określaniu zabytku na przykładzie słodowni w Żatci nr hip. 356. Część II.), ss. 1-3, 2 il. Zsf. Ponowne badania archiwalne pozwoliły na zmianę interpretacji dotychczasowego datowania i określenia funkcji obiektu, obalając tezę o usytuowaniu w domu nr 356 szpitalika i kaplicy Bożego Ciała. Reinterpretacja dokumentów wskazuje na spichlerz, a następnie na słodownię.

K. Kuča, *Kostel sv. Vořsily v Chlumci nad Cidlinou a význam jeho renesančních přestaveb* (Kościół Św. Urszuli w Chlumcu nad Cidliną i znaczenie dokonanych tam przebudów renesansowych), ss. 4-12, 16. il. Zsf. Historia obiektu związanego z Janem z Persztejna i szczegółowa analiza architektoniczna.

M. Suchomel, *K interpretacím někdejší podoby uměleckých památek* (W kwestii interpretacji pierwotnego wyglądu zabytków sztuki), ss. 13-19, 14 il. Zsf. Etyczne i estetyczne problemy ingerencji konserwatorskiej w substancję zabytkową. Przykłady ruiny trwałej (zamek Borotín, ruiny kaplicy Wyniesienia Św. Krzyża w Brzistwi).

J. Maliva, *Objev fragmentu renesanční malby v Mohelnici* (Odsłonięcie fragmentu malowidła renesansowego w Mohelnicy), ss. 20-21, 1 il. Zsf. W niektórych miejscach odsłonięta część ma szerokość około 4 m, a wysokość 120 cm. Analiza historyczna tego niezwykłego w Czechach malowidła. Niektóre elementy formalne wskazują na związki ze zdobieniami z Wawelu w Krakowie. Jeśli potwierdzą się przypuszczenia, będzie

można uznać mohelnickie malowidło za pierwsze figuralne przedstawienie z okresu ołomunieckiego biskupa Stanisława Turzy. Datowanie: drugie ćwierćwiecze XVI stulecia.

mm, *Strop lodi kostela v Havlíčkově Borové* (Strop nawy kościoła w Hawliczkowie Borowe), ss. 22-23, 3 il. Zsf. Przyczynek do historii kościoła.

T. Klepek, *Ochrana movitých kulturních památek* (Ochrona ruchomych zabytków kultury), ss. 24-25, 2 il. Kwestia zabezpieczenia zabytków ruchomych, zwłaszcza w kościołach i kaplicach: urządzenia alarmowe i zabezpieczające, służby ochroniarskie i ewidencja zabytków.

Kulturní památky, historická sídla a města poškozená a zničená během války v Chorvatsku (Zabytki kultury, siedziby i miasta historyczne zniszczone w czasie wojny w Chorwacji), ss. 26-31, 4 il. Tekst również w jęz. angielskim. Raport o stanie i zasięgu zniszczeń dziedzictwa kulturowego na terenie Chorwacji.

V. Voděrová, *Památková péče ve Velké Británii II* (Ochrona zabytków w Wielkiej Brytanii II), ss. 32-34, 2 il. Sum. Problemy ewidencji zabytków, kategoryzacji i usuwania z rejestru. Przedstawienie na tym tle działalności inspektorów ochrony zabytków. Strefy ochronne. V. Martincová, *Vztah institucí památkové péče a veřejnosti ve Velké Británii* (Relacja pomiędzy instytucjami ochrony zabytków a społeczeństwem w Wielkiej Brytanii), ss. 35-36, 1 il. Działalność English Heritage, National Trust for Places of Historic Interest or Natural Beauty oraz Society for Protection of Ancient Buildings.

A. Vošahlik, *Návrh kulturních památek České republiky k zápisu do Seznamu světového dědictví UNESCO* (Propozycje zgłoszenia na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO zabytków z terytorium Republiki Czech), ss. 37-40, 3 il. Zsf. Czechosłowacja nie podpisała

do 1990 r. akcesu do konwencji UNESCO i nie mogła przedstawiać swoich propozycji wpisania obiektów na Listę Światowego Dziedzictwa. Aktualnie przedstawiono do wpisu następujące obiekty i zespoły zabytkowe: historyczne centra miast (miejskie rezerваты historyczne) Praga, Ołomuniec, Czeski Krumlow i Telcz, zamek Karlsztejn, kościół Św. Barbary w Kutnej Horze, zespół kościoła Św. Jana Nepomucena w Ždziarze nad Sazawą, rezerwat architektury ludowej Holeszowice i willę Tugendhat w Brnie.

Zeszyt 4, stron 40, ilustracje

K. Křížová, *Zobrazení historických interiérů vídeňských paláců a rezidencí v našich sbírkách* (Wizerunki historycznych wiedeńskich pałaców i rezydencji w naszych zbiorach), ss. 1-8, 11 il. Zsf. Omówienie licznych prac związanych z najciekawszymi i najznakomitszymi rodami wiedeńskimi. Materiał dokumentacyjny o znacznych walorach poznawczych i historycznych. Obrazy Rudolfa von Alt, Franciszka Barbariniego, Marii Staubmann, Franciszka Heinricha, Raimunda Mössnera.

I. Kořán, *Památkářské srdce P. K. Světeckého* (Zabytkoznawcza dusza P. K. Swieteckiego), ss. 9-12. Artykuł poświęcony postaci P. K. Swieteckiego — autora licznych prac historycznych, archiwisty z zamiłowania, przedstawiciela wybitnej szlacheckiej rodziny. Artykuł nosi znamienny podtytuł "W kwestii pojmowania przeszłości narodu w połowie XVIII w."

H. Sedlmayr, *Rok 1975 byl nazván Rokem památkové péče* (Rok 1975 został uznany za Rok Ochrony Zabytków), ss. 13-17, 1 il. Działalność organizacji międzynarodowych w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturalnego.

J. Petrů, *Reinstalace zámecké knihovny ve Strážnici* (Ponowna instalacja biblioteki zamkowej w Strážnicy), ss. 18-25, 7 il. Zsf. Niezwykle cenny zbiór rodziny Mangis powrócił z zamku w Miloticach na

swe pierwotne miejsce tj. do zamku w Strażnicy. Omówienie problemów związanych z przeniesieniem i ekspozycją księgozbioru.

L. Mlčák, *K obnově měšťanských domů v Šumperku* (Na temat odnowy kamienic mieszczańskich w Szumperku), ss. 25-26, 2 il. Problemy rewaloryzacji zabytkowego układu urbanistycznego i poszczególnych kamienic przy jednoczesnej modyfikacji funkcji.

T. Klepek, *Dárek z ČNR* (Podarunek od Czeskiej Rady Narodowej), s. 27. Omówienie środków przekazanych przez Czeską Radę Narodową.

V. Voděrová, *Památková péče ve Velké Británii III* (Ochrona zabytków w Wielkiej Brytanii III), ss. 28-30, 3 il. Prezentacja źródeł finansowania ochrony zabytków, działalność instytucji i fundacji oraz władz terenowych w Anglii i Walii.

K. Žurek, *Osobní značky olomouckých renesančních a barokních kameníků* (Gmerki renesansowe i barokowe kamieniarzy z Ołomuńca), ss. 31-33, 5 il. Prezentacja gmerków: Metesa Peravera (XVI w.), Stanisława Ludwiga (XVI w.), Antona Kichlera (XVII w.), Michała Mandika (XVII w.), Wenzla Rendra (XVIII w.)

KRADZIEŻE DZIEŁ SZTUKI, ss. 34-35. Tekst również w jęz. niemieckim. Informacja o zaginionych obiektach.

V. Razím, *Poličská domovní vrata* (Wrota z Policzki), ss. 36-38, 6 il. Wystawa w muzeum miejskim w Policzce unaocznia niszczenie zabytkowych drzwi domów w małym miasteczku.

RECENZJE, ss. 39-40

BIBLIOGRAFIA, s. 40

Zeszyt 5, stron 40, ilustracje

N. Bažantová, *Relikviář sv. Maura* (Relikwiarz Św. Maura), ss. 1-6, 4 il. Historia niezwykle cennego romańskiego zabytku, którego zniknięcie i odzyskanie noszą znamiona sensacji. Szczegółowa prezentacja

objektu i jego znaczenia kultowego oraz historycznego.

M. Suchomel, *Několik poznámek k Etickému kodexu* (Kilka uwag o Kodeksie Etyki Konserwatorskiej), ss. 7-10. Rozważania nad opublikowanym *Kodeksem etyki konserwatorskiej*.

Nieściłości i wieloznaczności w określaniu kwestii pryncypialnych, takich jak zasięg ingerencji konserwatorskiej, profesjonalizm czy pojęcie właściciela dzieła zabytkowego.

L. Dědková, *Z restaurátorské činnosti Památkového ústavu v Ostravě* (Z konserwatorskiej działalności Instytutu Konserwacji Zabytków w Ostrawie), ss. 11-15, 5 il. Przegląd działalności, omówienie prac w kościele Zwiastowania Marii Panny w Szumperku i w kościółku drewnianym w Marszikowie.

P. Prokopec, *Rekonstrukce maleb v místnosti čelního rizalitu Stavovského divadla v Praze* (Rekonstrukcja malowideł na środkowym ryzalicie Teatru Stawowskiego w Pradze), ss. 16-17, 5 il. Omówienie rekonstrukcji malowideł w tzw. saloniku Mozarta w Teatrze Tyla w Pradze, opis przeprowadzonych prac.

J. Nováček, *Činnost Stále komise ministerva kultury České republiky pro hodnocení kulturních památek v 1. polovině roku 1991* (Działalność Stałej Komisji Ministerstwa Kultury Republiki Czech ds. Kwalifikacji Zabytków Kultury w pierwszej połowie 1991 r.), ss. 18-23, 12 il. Prezentacja poszczególnych obiektów ze wskazaniem ich kategoryzacji. Zalecenia wpisu i skreślenia z rejestru.

K. Found, *K soupisu kamenných božích muk na území města Plzně* (Na temat rejestrowania kapliczek kamiennych przydrożnych na terenie Pilzna), ss. 24-26, 3 il. Prezentacja często zapominanych i niedocenianych obiektów zabytkowych, które stają się ofiarami rozwoju miasta. Omówienie obiektów z XVI i XVIII w.

KRADZIEŻE DZIEŁ SZTUKI, s. 27, 2 il. Tekst również w jęz. nie-

mieckim. Informacja o zaginionych obiektach.

J. Langer, *Péče o vernakulární architekturu* (Ochrona architektury wernakularnej), ss. 28-34, 10 il. Sprawozdanie z seminarium ICOMOS w Rosji w 1990 r. Zwiedzanie zabytków w dorzeczu Wołgi (Kostroma, Niżnyj Nowgorod, Kosmodemjańsk). Ochrona budownictwa ludowego i prezentacja zabytków dla celów turystycznych.

V. Voděrová, *Památková péče ve Velké Británii IV* (Ochrona zabytków w Wielkiej Brytanii IV), ss. 35-37, 5 il. Społeczna ochrona zabytków. The Society for the Protection of Ancien Buildings, The National Trust, The Georgian Group, The Civic Trust, The Historic Houses Association, Buildings Preservation Trusts.

J. Škabrada, *Lidová architektura v Plzni* (Architektura ludowa w Pilźnie), ss. 38-39, 3 il. Wystawa architektury ludowej Pilzna i okolic. Ciekawy materiał ikonograficzny.

JVP, *Krajina v nizozemské grafice 16. a 17. století* (Krajobraz w malarstwie niderlandzkim XVI i XVII w.), ss. 39-40, 1 il. Prezentacja 100 wybranych z Galerii Narodowej w Pradze prac rozpoczyna cykl wystaw malarstwa niderlandzkiego.

Zeszyt 6, stron, 40, ilustracje

N. Bažantová, *Relikviář sv. Maura II* (Relikwiarz Św. Maura II), ss. 1-8, 21 il. Badania tkanin i fragmentów skór z relikwiarza Św. Maura. Prezentacja szczegółowa znalezionych fragmentów i omówienie procesu konserwacji (tkaniny hiszpańskie i egipskie).

P. Bečka, *Měřická dokumentace relikviáře sv. Maura* (Fotogrametryczna dokumentacja relikwiarza Św. Maura), s. 9, 2 il. Prace fotogrametryczne prowadzone w dwu etapach — w 1986 r. i aktualnie. Ocena i wartość dokumentacyjna.

KRADZIEŻE DZIEŁ SZTUKI, ss. 10-11, 5 il. Tekst również w jęz. niemieckim. Informacja o zaginionych obiektach.

K. Křížová, *Portréty od Josefa Kauffmanna (1707-1782) v hohennemské sbírce ze zámku Bystré u Poličky* (Portrety pędzla Josefa Kauffmanna (1707-1782) z zbiorów rodu Hohenems na zamku w Bystrzej koło Policzki), ss. 12-17, 7 il. Prezentacja 3 portretów barokowego malarza, dotąd nie prezentowanych publicznie. Cała kolekcja liczy 26 płócien różnych autorów i stanowiła niegdyś własność rodu z Hohenems, a następnie przeszła w ręce cesarza Franciszka Józefa. W historii sztuki bardziej znana jest jako malarka córka Kauffmanna — Maria Anna Angelika, również doskonała portrecistka.

J. Štulc, *Naše hrady a zámky viděné očima britských odborníků* (Nasze zamki i pałace widziane oczami brytyjskich specjalistów), ss. 18-23, 4 il. Wizyta specjalistów brytyjskich zajmujących się ochroną, aranżacją oraz wykorzystaniem turystycznym rezydencji szlacheckich. Bardzo krytyczna ocena niektórych dokonań czeskich (wprowadzanie nieuzasadnionych elementów nowoczesnego wystroju wnętrz, stosowanie syntetycznych środków do malowania ścian, nieprawidłowości w rekonstruowaniu parków i ogrodów).

vrz, *Proměna hradební věže v Nové ulici v Poličce* (Przemiana wieży na murach obronnych w Policzce), ss. 24-25, 9 il. Zniszczenie oryginalnej substancji zabytkowej — interwencyjny artykuł wskazujący na “radosną twórczość” w ochronie zabytków.

mp, *Oktavián Broggio*, ss. 26-29, 5 il. Zsf. Prezentacja nieznanego planów z archiwów cysterskich i jezuitów, m.in. takich dokonań architekta jak kościół Matki Boskiej Bolesnej w Bohosudowie, klasztor cysterski w Oseku czy kościół Zwiastowania Marii Panny w Litomierzycach.

J. Petrů, *Od výstav středověkého umění k poučení pro náš obor* (Wystawy sztuki średniowiecznej lekcją dla naszej dyscypliny wiedzy), ss. 30-37, 7 il. Omówienie kilku wy-

staw związanych ze sztuką średniowieczną: “Sztuka gotycka w Czechach południowych”, “Mistrzowie tyńskiej kalwarii”, “Chebska rzeźba gotycka”, “Średniowieczne rzemiosło artystyczne” oraz “Gotyckie wieże”.

D. Vokolková, *Anežka hostila Videň* (Agnieszka gościła Wiedeń), ss. 37-38. Wystawa rzeźb, witraży i rzeźby architektonicznej z katedry w Wiedniu w klasztorze Św. Agnieszki w Pradze.

T. Durdík, *Životní jubileum Doc. PhDr. Miroslava Richtera, DrSc.* (Jubileusz Doc. dr Mirosława Richtera), ss. 39-40, 2 ilustr. Jubileusz archeologa-mediewisty.

Zeszyt 7, stron 40, ilustracje

Z. Dragoun, *K podobě minořistického kláštera na Starém Městě pražském* (W kwestii formy klasztoru minoryckiego na Starym Mieście w Pradze), ss. 1-3, 1 il. Zsf. Artykuł historyczny prezentujący jeden z najważniejszych obiektów na Starym Mieście w Pradze. Omówienie problemów architektonicznych i prowadzonych prac, również archeologicznych.

Z. Sýrova, J. Sýrovy, *Hliněná architektura ve Francii* (Architektura gliniana we Francji), ss. 4-15, 21 il. Rés. Przekrojowy artykuł poświęcony problemom budownictwa w kontekście doświadczeń europejskich. Różne typy konstrukcji i materiału (cegła niepalona tzw. brique crue, brique brúte). Omówienie programu ICCROM.

V. Voděřová, K. Kuča, *Památková péče v okrese Písek v roce 1991* (Ochrona zabytków w powiecie Písek w roku 1991), ss. 16-19, 3 il. Zsf. Omówienie prac m.in. w kościołach: w Oslowie, Sepakowie, Písku, Chrzestowicach, Miszowicach i Protiwinie.

L. Mlčák, *K nástěnným malbám Carpořora Tencally v arcibiskupské rezidenci v Olomouci* (O malowidłach ściennych Carpořora Tencalli w rezydencji arcybiskupa Ołomuńca), ss. 20-21, 1 il. Malowidła ma-

nierystyczne na dworze biskupa Karola z Lichtensteinu.

V. Voděřová, *Památková péče ve Velké Británii V* (Ochrona zabytków w Wielkiej Brytanii V), ss. 22-26, 3 il. Prezentacja prac specjalistycznych, zawierających wskazania odnośnie działań konserwatorskich i stopnia ingerencji w substancję zabytkową.

M. Bureš, *Archeologické památky ve Velké Británii I* (Zabytki archeologiczne w Wielkiej Brytanii I), ss. 27-31, 1 il. Sum. Szczegółowa prezentacja organizacji służb archeologicznych i ich zadań. Omówienie problemów prac archeologicznych z punktu widzenia szczybla centralnego regionu. Ewidencja i działalność muzeów.

KRADZIEŻE DZIEŁ SZTUKI, ss. 32-33, 2 il. Tekst również w języku niemieckim. Informacja o zaginionych obiektach.

RECENZJE, s. 34-36

P. Bowe, *Les jardins d'Europe orientale* (Ogrody w Europie Wschodniej), przedruk z “Museum”, ss. 37-38.

BIBLIOGRAFIA, s. 39-40

Zeszyt 8, stron 40, ilustracje

J. Žalman, *Snad trochu netradičně o kulturním dědictví* (Niezbity tradycyjnie o dziedzictwie kulturowym), ss. 1-2, Społeczeństwo a problemy stosunku do dziedzictwa przeszłości. Choroba “zaniku pamięci” jako problem w kształtowaniu postaw wobec tradycji.

T. Welz, *Vilová kolonie Barrandov* (Kolonie willowa Barrandow), ss. 3-6, 12 il. Prezentacja kolonii willowej na wzgórzu Barrandow w Pradze z lat 30-ych XX w. dzieła m.in. architektów: V. Gregra, M. Urbana, J. Wańka, L. Syrowego.

D. Prix, J. Varhaník, J. Zavřel, *K počátkům kostela sv. Martina v Praze 6 — Řepích* (O początkach kościoła Św. Marcina w Pradze 6 we wsi Rzepy), ss. 7-16, 14 il. Zsf. Szczegółowa analiza historyczna obiektu sięgającego początkami ro-

mańszczyzny. Dawna wieś Rzepy leży dziś w obrębie Pragi w okolicy Białej Góry. Prezentacja przemian budowlanych obiektu i jego znaczenie dla architektury średniowiecznej.

A. Schubert, *K opravám střech historických budov* (W kwestii napraw dachów w budynkach historycznych), ss. 17-18. Problemy techniczne, estetyczne i konstrukcyjne w pracach naprawczych prowadzonych przez właścicieli obiektów, nieporozumienia oraz naruszenie substancji zabytkowej.

L. Štěpán, *Soubor lidových staveb Vysočina* (Zespół budownictwa ludowego — Wysocyna), ss. 19-22, 9 il. Omówienie działalności skansenu w Wysocynie z okazji 20-lecia otwarcia tej placówki. Przedstawienie najciekawszych dokonań.

V. Nejedlý, *K restaurování deskových obrazů mistra Theodorika v kapli sv. Kříže na hradě Karlštejne před stopadesáti lety* (Restauracja malarstwa tablicowego mistrza Teodoryka w kaplicy Św. Krzyża na Karlszteinie przed 150 laty), ss. 23-27, 7 il. Zsf. Analiza i ocena prac wykonanych przez W. I. L. Markowskiego (1789-1846) w latach 30-tych XIX w.

KRADZIEŻE DZIEŁ SZTUKI,

ss. 28-29, 4 il. Tekst również w jęz. niemieckim. Informacja o zaginionych obiektach.

L. Gottfried, *Assumpta ve štítě Týnského kostela* (Rzeźba Assunty w szczycie kościoła tyńskiego), ss. 3-34, 4 il. Historia rzeźby na podstawie wnikliwej analizy materiałów archiwalnych związanych z kościołem tyńskim w Pradze.

J. Sommer, *Poznámky k výkladu stavebního vývoje několika středověkých kostelů v nejnižnějším cípu Čech — 1* (Uwagi na temat rozwoju wybranych kościołów średniowiecznych w najbardziej wysuniętym na południe rejonie Czech — 1), ss. 35-38, 9 il. Prezentacja kościołów: Św. Jana Chrzyciela w Zatoní, Św. Małgorzaty w Horní Plané i Św. Mikołaja w Boleticach.

J. J. Outrata, *Prof. Jaroslav Pešina osmdesátníkem* (Prof. Jarosław Pešina osiemdziesięciolatkiem), s. 39. Jubileusz wybitnego mediewisty.

Jubilant PhDr. Jiri Vondra (Jubilant dr Jirži Wondra), s. 39-40. 70-lecie urodzin historyka.

Zeszyt 9, stron 40, ilustracje

J. Herout, *Soutěž k úpravám Pražského hradu v roce 1963 — poučení i pro dnešek?* (Konkurs na przebudowy w obrębie zamku praskiego w 1963 r. przestroga dla naszych czasów), ss. 1-6. Prezentacja koncepcji konkursu, który miał w swoim czasie "usprawnić" ruch turystyczny na zamku. Brak poszanowania dla substancji zabytkowej, dalekosiężne plany przekształcenia okolicznych terenów, m.in. budowa Aleji Socjalizmu.

L. Mlčák, *Nypoortův oltářní obraz bratrstva Anděla Strážce na sv. Kopečku v Olomuci* (Obraz Nypoorta na ołtarzu w bractwie Anioła Stróża na Św. Kopeczku koło Ołomuńca), ss. 7-12, 22 il. Historia bractwa założonego w 1668 r. i obrazu niderlandzkiego malarza i grafika Justusa van den Nypoorta (ok. 1625 — po 1692). Nypoort pracował na terenie Austrii, a później na dworze biskupa ołomunieckiego Karola Lichtensteina-Kastelkorna. Szczegółowa analiza obrazu na tle porównawczym.

M. Suchomel, *Restaurace platzerovské dřevorezby z Veltrus* (Restauracja drewnianej rzeźby Platzera z Veltrus), ss. 13-16, 8 il. Restauracja rzeźby Ignacego Franciszka Platzera przedstawiającej Św. Jana Nepomucena z lat 60-ych XVIII w. M. Popl, J. Kysilková, *Výskyt nových vysoce toxických látek v prostředí chráněných dřevěných konstrukcí* (Pojawienie się substancji toksycznych w środowisku konstrukcji drewnianych pozostających pod ochroną), s. 17. Toksyczne wyziewy w pomieszczeniach teatru na zamku w Czeskim Krumlowie, gdzie do konserwacji konstrukcji drewnianych zastosowano preparat

Lastanox T 20 oraz Q, prawdopodobnie na drewnie nieprawidłowo oczyszczonym.

J. Sommer, *Poznámky k výkladu stavebního vývoje několika středověkých kostelů v nejnižnějším cípu Čech — 2* (Uwagi na temat rozwoju wybranych kościołów średniowiecznych w najbardziej wysuniętym na południe rejonie Czech — 2), ss. 18-21, 8 il. Prezentacja kościołów: cysterskiego w Wyższym Brodzie, Św. Bartłomieja w Sławkowie (k. Czeskiego Krumłowa) i Św. Mikołaja w Boleticach.

A. Vošahlík, *Zapráva o stavu architektonického dědictví v Evropě. Strasburk, brázen 1992* (Raport o stanie dziedzictwa architektonicznego w Europie, Strasbourg, marzec 1992), ss. 22-26, 4 il. Omówienie raportu: problemy identyfikacji dziedzictwa architektonicznego, instytucji odpowiedzialnych za obiekty zabytkowe, kwestia ochrony i upowszechnienia.

J. Petru, *Expozice české hudby na zámku v Litomyšli* (Wystawa czeskiej muzyki na zamku w Litomyśli), ss. 27-30, 5 il. Omówienie ekspozycji pt. "Rozwój czeskiej kultury muzycznej".

V. Kučová, *Seminář ECOVAST v Ústěku* (Symposium EKOFAST w Usztieku), ss. 31-34, 4 il. Sprawozdanie z międzynarodowego seminarium poświęconego ruralistyce w dniach 13-15 maja 1992 r.

RECENZJE, s. 34-40

Zeszyt 10, stron 40, ilustracje

A. Vošahlík, *UNESCO 1992 — Rok Baroka* (UNESCO 1992 — Rok Baroku), s. 1. Prezentacja zadań czeskiego komitetu ICOMOS w roku poświęconym kulturze barokowej.

D. Líbal, *Barokní architektura, stěžejní projev kultury Čech, Moravy a Slezska* (Architektura barokowa głównym nurtem kultury Czech, Morawy i Śląska), ss. 2-6, 5 il. Prezentacja czeskiego baroku na tle kultury europejskiej.

J. Kaše, *Panství Malešov, zámek Rožtůž a kaple sv. Jana Křtitele na*

Vysoké (poznámky ke struktuře českého dominia), Část I. (Dobra Maleszow, zamek Roztiez i kaplica Św. Jana Chrzciciela na górze Wysoka (uwagi na temat struktury czeskiego dominium), ss. 7-12, 6 il. Studium historyczne dóbr Maleszow i zamku Roztiez, rozwój w końcu XVII w. dzięki działalności hrabiego Franciszka A. Szporka. P. Vácha, *Ochrana a údržba zvonářských památek* (Ochrona i utrzymanie zabytkowych dzwonów), ss. 13-20, 8 il. Problemy utrzymania i konserwacji dzwonów, eksploatacja i stosowanie mechanizmów elektrycznych.

J. E. Svoboda, *Vyšehrad s údolím Botiče a fenomén českého kubismu* (Wyszehrad i dolina rzeki Boticz y a fenomen czeskiego kubizmu), ss. 21-26, 11 il. Materiał dotyczący kilku kamienic i willi zbudowanych w 1913 r. w Pradze na nabrzeżu Wełtawy po stronie Wyszehradu na ul. Libuszi i na ul. Neklanowej — przykłady architektury kubistycznej Josefa Chochola.

J. Kaigl, *K posledním stavebním úpravám kostela v Čechovicích* (Na temat ostatnich przebudów kościoła w Cieczowicach), s. 27, 2 il. Krytyczna ocena dotychczasowych działań konserwatorskich.

KRADZIEŻE DZIEŁ SZTUKI, ss. 28-29, 4 il. Tekst również w jęz. niemieckim. Informacja o zaginionych obiektach.

J. Sommer, *Poznámky k výkladu stavebního vývoje několika středověkých kostelů v nejnižším cípu Čech* — 3 (Uwagi na temat rozwoju wybranych kościołów średniowiecznych w najbardziej wysuniętym na południe rejonie Czech — 3), ss. 30-33, 11 il. Prezentacja kościołów Św. Katarzyny w Horzicach, Św. Marii Magdaleny w Chwalszicach i Św. Marcina w Polnej.

R. Blatný, *Loňské 150té výročí druhého pražského mostu přes Vltavu* (Zeszłoroczna 150 rocznica przetrzucenia drugiego mostu nad Wełtawą w Pradze), ss. 33-34, 3 il. Most łańcuchowy Franciszka Józefa został zbudowany w l. 1839-1841 wg proj. inż. B. Schmircha (dziś w tym miejscu znajduje się most 1 Maja). Ważny element w rozwoju urbanistycznym Pragi po stronie Smichowa.

RECENZJE, s. 35-40

Zeszyt 11, stron 44, ilustracje

J. Vitovský, *Několik poznámek k problematice Karlštejna* (Kilka uwag na temat Karlsztejnu), ss. 1-14, 14 il. Złożona problematyka rewaloryzacji zamku Karlsztejn

wskutek ingerencji XIX-wiecznych. Omówienie prowadzonych prac i ich wpływu na aktualny stan obiektu. Obszerne studium na tle historycznym.

H. Blochová, *Zhodnocení výsledků průzkumu souboru deskových obrazů z kaple sv. Kříže na Karlštejně* (Ocena rezultatów badań zbioru malarstwa tablicowego w kaplicy Św. Krzyża na Karlsztejnie), ss. 15-27, 28 il. Wyniki badań chemiczno-technologiczno-konserwatorskich. Technologia zlocenia w malarstwie średniowiecznym.

P. Mařík, *Mikroskopický průzkum techniky malby na deskách mistra Theodorika v kapli sv. Kříže na Karlštejně* (Badania mikroskopowe techniki malarstwa tablicowego mistrza Teodoryka w kaplicy Św. Krzyża na Karlsztejnie), ss. 28-39, 29 il. Szczegółowe omówienie poszczególnych technik, technologii i materiałów.

J. Josefík, *Průzkum a restaurování gotické nástenné malby Klanění tří králů v katedrále sv. Víta v Praze* (Badania i restauracja gotyckiego malowidła ściennego "Pokłon Trzech Króli" w katedrze Św. Wita w Pradze), ss. 40-44, 11 il. Omówienie przeprowadzonych prac, respektujących wyjątkową wartość malowidła.

oprac. Magdalena Gumkowska